

**#GRÅDI
GHETS
BEKJE
MPER**

SAMTALEHEFTE

NiMS

FORORD	s	3
1. SAMTALE: Er noen fattige fordi vi er rike?	s	4
2. SAMTALE: Manna - hva er det?	s	7
3. SAMTALE: Tolv kørger til overs	s	10
4. SAMTALE: Vårt forvalteransvar	s	13
5. SAMTALE: Grådighet på gassisk	s	16
6. SAMTALE: Takknemlighet	s	19

1. SAMTALE

Anne Karin Kristensen

AVDELINGSLEDER FOR NMS GLOBAL

2. SAMTALE

Dag Rune Sameien

TIDL. PROGRAM-RÅDGIVER I NMS

3. SAMTALE

Sigurd A.W. Haugen

SOKNEPREST I AVERØY

4. SAMTALE

Ina Kjøstvedt

DAGLIG LEDER I NMS GJENBRUK

5. SAMTALE

Silje Sjøtveit

DIAKON I TINN, TIDL. PROSJEKTLEDER FRIVILLIGHET I NMS

6. SAMTALE

Kjersti Gautestad Norheim

SOKNEPREST I BIRKELAND, TIDL. MISJONÆR I ESTLAND

UTRYDDER FATTIGDOM

DELER TROEN PÅ JESUS

BEKJEMPER URETTFERDIGHET

KJÆRE LESER

I Norge har det å kjempe mot fattigdom frem til nå handlet om noe som skjer i en helt annen setting. Noe vi kan støtte med penger, men som ellers ikke angår oss i så veldig stor grad.

Dette vil NMS endre på og jobber derfor med et nytt tema som vi kaller grådighetsbekjempelse.

Fattigdom henger sammen med den skjeve fordelingen av goder i verden. Noen få har veldig mye, mens mange har lite. Nordmenn er blant de få.

Gjennom seks samtaler ønsker vi å begeistre og utfordre. Vi håper dere vil oppdage hva dere allerede gjør for å bekjempe egen grådighet og blir oppmuntret til å gjøre enda mer. Gevinsten er å befri oss fra makten ting kan ha over oss, og i stedet finne glede og rikdom i tillit til Gud, i ekte relasjoner til hverandre og i jublende takknemlighet over det vi allerede har.

Må dere i fellesskap oppdage hvor skatten deres er, hvordan dere skal forvalte den, og må takknemlighetens hemmelighet sette dere fri. Vi ber om Guds rike velsignelse over dere.

Hilsen

Marta Dale
RÅDGIVER FOR
FORENING OG
FELLESKAP

**Kristian
Mjøluneset**
UTVEKSLINGS-
KOORDINATOR
I NMS GLOBAL

Hvis dere ønsker flere opplegg til samtaler, finner dere en samtale-spalte i hvert MT (Misjonstidende). Det finnes også flere ressurser på nms.no/frivillig

FORBRUK

ER NOEN FATTIGE FORDI VI ER RIKE?

FOTO: SHUTTERSTOCK

«Det norske oljefondet, - det må være en spøk», sier en kameruner jeg møter i Mali, sammen med andre som kommer fra ulike land i Afrika. Han hadde nettopp lest en artikkel om det norske oljefondet i en fransk avis. Alle i gruppa ler og rister på hodet. Hvordan er det mulig for et land å ha så mye sparepenger? Stemmer dette?

Da vi skulle legge strategien for NMS sitt arbeid med diakoni og fattigdomsbekjempelse, startet en diskusjon: Hva er fattigdom, og kan den bekjempes? Hva er motsatsen til fattigdom? Er noen fattige fordi andre er rike? Noen mente at det ikke var fattigdomsbekjempelse vi skulle holde på med, men grådighetsbekjempelse. Slik ble kamp mot grådighet satt på agendaen.

I Norge er vi stolte av landet vårt, stolte av rikdommen vår og velferdsstaten. Vi bor i et av verdens rikeste land, nyter våre privilegier og befinner oss vel med det. Tanken om at vi faktisk fortjener det sniker seg inn, siden vi er så gode på å få det til her i Norge. Det er blitt mer stuerent å skryte av rikdommen vår.

Mine afrikanske venner stiller mer direkte spørsmål enn tidligere. Kanskje fordi jeg har kjent flere av dem lenge, men også fordi de følger godt med i nyhetsbildet. Noen har også bodd i Norge mens de studerte og kjenner vår levemåte godt. De merker seg at kløften mellom fattige og rike øker i stedet for å jevne seg ut.

En av dem sier at Norge har en slags dobbeltmoral. Dere deler ut Nobels fredspris, men samtidig produserer dere deler til våpenindustrien. Dere deltok i krigen i Libya og bidro til at soldater tok med seg sine våpen og konflikten hjem til sine egne land da krigen var slutt. Dere kjøper opp influensavaksiner for å ha i beredskap, mens vi ikke har råd til å kjøpe vaksiner når vi trenger det. Dere sier at dere deler, men i realiteten gir

dere av det dere har til overs.

Jeg kjenner at jeg blir brydd over disse ordene og føler meg svar skyldig. De merker det og er snare til å trekke fram hvor positivt NMS bidrar der de bor. Samtidig tenker jeg at de har rett. Vi kan ikke fri oss fra forvalteransvaret og en rettferdig fordeling av godene. Utfordringen for oss er at vi ikke kan se for oss et liv uten de privilegier vi har. Vi er del av en rikmannskultur, men er vi også del av en grådighetskultur?

Grådighet handler om et behov for noe mer. Det handler om overforbruk og det å aldri få nok.

I Matt 19:22 leser vi om den rike unge mannen: «Han gikk bedrøvet bort, for han eide mye.»

FRA BIBELEN

Les hele teksten fra Matt 19:16-30 og Luk 12:22-34

Det kom en mann til ham og spurte: «Mester, hva godt skal jeg gjøre for å få evig liv?» Jesus sa til disiplene: «Sannelig, jeg sier dere: Det er vanskelig for en som er rik, å komme inn i himmelriket. Ja, jeg sier dere: Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløye enn for en rik å komme inn i Guds rike.» Da disiplene hørte dette, ble de helt forskrekket og spurte: «Hvem kan da bli frelst?» Jesus så på dem og sa: «For mennesker er dette umulig, men for Gud er alt mulig.» Matt. 19:16,23-26

Vær ikke redd, du lille flokk! For det er deres Fars gode vilje å gi dere riket. Selg det dere eier, og gi gaver til de fattige. Skaff dere pengepunger som ikke slites ut, en uforgjengelig skatt i himmelen, der tyver ikke kommer til og møll ikke ødelegger. For hvor skatten deres er, der vil også hjertet deres være. Luk 12:32-34

BØNN

La oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder:

Herre, vi bruker mer enn det som er vårt.

Derfor lider din skapning og ditt skaperverk.

Vi forbruker ressursene på jorda på de fattige og undertrykte sin kostnad.

Vi er fanger som forbrukere.

Vi bekjenner at vi ikke vil ut av fangenskapet.

Vi søker det trygge ved å eie, og døyver uro ved å kjøpe.

Vi gir ting for tid.

Vi bekjenner at vi elsker erstatningene.

Vi hoper opp egne tanker, men handler ikke.

Vi hyller kjærlighetsidealene, men følger dem ikke.

Herre, vi bekjenner at vi finner glede i å bekjenne,

uten å bryte opp fra synden vår.

Amen.

SANG

Dine løfter er mange (687 Sangboken) (539 NoS)

Sett fokus på følgende ord i siste vers:

*Lær oss elske hverandre, **og se hva det er***

Du har ment med at vi bor der vi bor!

Hjelp oss vitne om Jesus for fjern og for nær,

La ditt ord nå ut til hele vår jord!

TIL SAMTALE

1. Er vår velferdsstat et uttrykk for at noen er rike mens andre er fattige?
2. Diskuter om det finnes en grense mellom fornuftig beredskap og grådighet.
3. Hvorfor er det så vanskelig å være rik? Se Luk 12:34: «For hvor skatten deres er, der vil også hjertet deres være.»

MANNA - HVA ER DET?

Vi vet ikke med sikkerhet hva det egentlig var israelsfolket fant utenfor teltene sine i ørkenen. Det som blir kalt manna. Men kanskje det ikke er så viktig for oss å vite hva det var. Noen mener at ordet *manna* kommer av spørsmålet *Hva er det?* På hebraisk uttales det *Man hu?*

Israelsfolket hadde sikkert knapt snakket om annet enn mat de siste dagene. De var sultne og høstet ivrig inn mannaen de hadde fått i overflod. Jeg hadde nok gjort det samme. Hamstret og sikret meg selv. Aldri før har dette vært så aktuelt som under koronakrisen våren 2020.

Dagen derpå må ha vært skuffende for de som hadde lagt til side noen av godene de fant. Det som var så forlokkende dagen før, lå der råtnet og ubrukelig dagen etter. Matkurven

og magen var i realiteten like tom som før.

Denne koblingen mellom selvpoptatt-
het og det at noe er forgjeves, har vi også i språket. På engelsk bruker man ordet «vain» om begge deler. Det kommer av det latinske ordet «vanus», «tom». Forgjengelig er et godt norsk ord.

Mannaen var altså Guds gode gave. Likevel råtnet den hvis man prøvde å spare på den. Den kunne bli

forgjengelig. Kanskje Gud vet at vi aldri vil få nok om vi stadig kan ta så mye vi ønsker? Og hvis vi aldri får nok, vil vi aldri kunne ta fri eller få hvile. Moses innførte i hvert fall sabbaten slik også Gud hadde fri den syvende dagen. Mannaen som ble sanket den sjette dagen, råtnet derfor ikke den sjuende.

Medisinen mot tomhet og selvopptatthet er derfor kanskje da som nå; å bare ta nok, ta jevnlig, ta pause, og ta det for gitt. Gitt til oss alle.

Kanskje vi er som israelfolket? At vi ikke kjenner igjen Guds velsignelser?

Jeg tror det kan hjelpe å stille spørsmålet: Hva er alt dette jeg har fått, det jeg allerede har i hendene, menneskene jeg møter, pengene mine og nabolaget mitt?

Da Jesus mettet flere tusen i ødemarken, begynner det hele med et spørsmål og en befaling til disiplene. «Hvor mange brød har dere?» spurte han. «Gå og se etter!» Mark 6:38

Velsignelser må oppdages. Ofte hver dag. Igjen og igjen. Og hva er vel da mer nyttig enn et åpent og direkte spørsmål. Hva er det? *Man hu?* (*)

(*) 'Man hu?' er hebraisk for 'Hva er det?'

FRA BIBELEN

Da det ble kveld, kom det vaktler og dekket leiren, og om morgenen lå det et lag med dugg rundt leiren. Da duggen forsvant, var ørkenen dekket av et fint, kornet lag. Det var som fint rim på jorden. Da israelittene så det, sa de til hverandre: «Hva er det?» For de visste ikke hva det var. Og Moses sa til dem: «Det er det brødet Herren har gitt dere å spise. Dette er det påbudet Herren har gitt: Sank av dette så mye som dere kan spise, en omer per hode. Dere skal hente til dem som bor i teltet, etter hvor mange dere er.» Det gjorde israelittene. Noen sanket mye, andre lite. Da de målte det i forhold til en omer, hadde den som hadde sanket mye, ikke noe til overs. Og den som hadde sanket lite, manglet ingenting. Alle hadde sanket så mye mat som de trengte. Moses sa til dem: «Ingen må la det bli noe igjen av det til neste morgen.» Men de hørte ikke på Moses. Noen av dem lot noe bli igjen til neste morgen. Da gikk det mark i det, og det stinket. Og Moses ble sint på dem.

Hver morgen sanket hver enkelt så mye mat som han trengte. Når solen begynte å varme, smeltet det. Den sjette dagen sanket de dobbelt så mye brød, to omer til hver. Og alle lederne i menigheten kom og fortalte det til Moses. Da sa han til dem: «Dette er det Herren har sagt. I morgen er det sabbatshvile, en hellig sabbat for Herren. Bak nå det som skal

bakes, og kok det som skal kokes! Men alt det som blir til overs, skal dere legge bort til i morgen.» Så la de det bort til om morgenen, slik Moses hadde pålagt dem. Da stinket det ikke, og det var ikke mark i det. Moses sa: «Spis det i dag, for i dag er det sabbat for Herren. I dag finner dere ikke noe på marken. Seks dager skal dere sanke det. Men den sjuende dagen er det sabbat. Da er det ikke noe der.» 2. Mos 16:13-26

BØNN

Kjære Gud. Takk for at du kjenner oss og vet hva vi trenger. Hjelp oss til å stoppe opp og gjenoppdage alt vi har fått. Vi ber for de som legger seg sultne og slitne i dag, som har blitt fratatt livsgrunnlaget. Vi ber om at du må hjelpe oss til å gi slipp på det vi ikke trenger. Bevar oss fra tomheten. Gud vi ber. Amen.

SANG

Å leva det er å elska (783 Sangboken) (666 NoS)

I dine hender Fader blid (340 Sangboken) (409 NoS)

TIL SAMTALE

1. Kan man både være ansvarlig og tillitsfull samtidig?
Når blir man grådig, og når er man naiv?
2. Hvordan kan vi hjelpe hverandre til å bare ta nok,
ta jevnlig og ta pause?
3. Ta noen minutter, og tenk på alt du har.
Er det noe av dette du ikke lenger har bruk for,
og som kanskje kunne vært til nytte for andre?

TOLV KORGER TIL OVERS

«Vi har ikkje meir enn fem brød og to fiskar», svara læresveinane.
Då sa Jesus: «Kom hit til meg med det!»

Matt 14:17-18

«De har det lett, de som arbeider i kyrkja», var det ei som sa til meg ein gong. Ho arbeidde med pengar. «De trur jo at fem brød og to fiskar kan bli mat til fem tusen! Der eg jobbar, må reknestykket gå opp når vi lagar budsjett.» Men lette er dei vel sjeldan, slike reknestykke, om det er pengane eller livet det står om.

Eg hugsar ein sommar; vi var fire born som skulle ete jordbær med iskrem. Den yngste forsynte seg først. Han var svolten og varm og tok rikeleg. Dei andre gjorde det same. Greitt nok det,

bortsett frå ein ting: Eg var sist i køen! Vel, eigentleg var eg vel like grådig som dei andre; forskjellen var at dei kom først, og eg kom sist. I grunnen trur eg ikkje eg kjenner så

mange grådige. Når vi gløymer å vere rause er det ofte frykt eller tankeløyshe som ligg bak. Vi lærer snøgt nok at det ikkje alltid er nok til alle her i livet, og så lever vi etter dét. Ingen kjem til å hugse på meg, trur vi, og då kan vi ikkje gløyme oss sjølve heller.

Kan hende tenkte dei slik, læresveinane òg: Det er ikkje nok. «Vi har ikkje meir enn fem brød og to fiskar», sa dei. Fem brød og to fiskar til fem tusen menn, forutan kvinner og born! Kven som helst kan sjå at det ikkje er nok.

Men så blir det nok. Og ho med budsjettet får rett i ein ting, i det minste: Om det dei hadde, fem fiskar og to brød, kan mette meir enn fem tusen der i audemarka, må vi vel tru at det vi har òg kan vere noko Herren kan bruke, noko som kan bli til velsigning.

Etter det eg har høyr, er det slik i kyrkja og misjonsarbeidet både heime og borte nett som i bibelsoga: Gud nyttar vanlege menneske og vanlege

ting for å gi si velsigning, for å vise at han ikkje gløymer nokon, verken dei første eller siste i køen. Brød og fisk mettar svoltne menneske, det er dét dei finst til. At svoltne blir mette er ikkje underet, underet er Han som lar menneske få ete, som ser til at det er velsigning nok til alle.

Ein av dei tinga eg vart påmint om våren 2020 då Noreg stengde på grunn av koronakrisa, var at ein handletur eller telefon på ingen måte berre er ein handletur eller ein telefon. Det er ikkje berre hendene våre som er i arbeid. Gud talar i orda vi les, mettar mange i brødet vi deler, trøystar i trua vi deler, elskar i tida vi gjev til andre.

«Vi har ikkje meir enn fem brød og to fiskar», sa læresveinane. «Kom hit til meg med det», sa Jesus; og det vart tolv fulle korgar til overs.

FRÅ BIBELEN

Då Jesus steig i land, fekk han sjå ei stor folkemengd. Han fekk inderleg medkjensle med dei og lækte dei som var sjuke. Då det leid til kvelds, kom læresveinane til han og sa: «Dette er ein aud stad, og dagen lid. Send folket frå deg, så dei kan gå bort i landsbyane og kjøpa seg mat.» «Dei treng ikkje gå herifrå», sa Jesus, «de skal gje dei mat!» «Vi har ikkje meir enn fem brød og to fiskar», svarta dei. Då sa Jesus: «Kom hit til meg med det!» Så baud han folket setja seg i graset. Og han tok dei fem brøda og dei to fiskane, såg opp mot himmelen og bad takkebøna. Så

braut han brøda og gav dei til læresveinane, og læresveinane gav dei til folket. Og alle åt og vart mette. Etterpå samla dei opp dei stykka som var til overs, tolv fulle korger. Dei som hadde ete, var omkring fem tusen menn forutan kvinner og born. Matt 14:13-21

BØN

Gode Gud, du som alle auge ventar på, du som gjev mat i rett tid, som opnar handa di og mettar alt som lever med det gode; vi bed deg: Opne auga, hjarta og hendene våre, så både det vi får og det vi gjev blir til velsigning. Amen.

SONG

Del ditt brød med sulten bror (700 Sangboken) (711 NoS)

Vi rekker våre hender frem som tomme skåler (678 NoS)

TIL SAMTALE

1. Kva kunne du finne på å hamstre? Kvifor akkurat dét?
2. Kan du komme på noko smått som likevel har blitt stort for deg?
3. Korleis er det å tenke at Gud kan nytte deg i teneste for seg og for nesten din? Er det godt, stressande, meningsfylt, vanskeleg?
4. Kvar erfarer du Guds velsigning? Kva handlar dét om?

PS: De to midterste sidene kan du nappe ut, klippe opp og f. eks. henge opp på kjøleskapet. Der kan de være en påminnelse om grådighetsbekjempelse på ulike områder i livet. Lykke til!

VÅRT FORVALTERANSVAR

Produsenter merker varene med tilpassede «grønne» gimmiker både foran og bak for å selge oss mer, oftere. For den som ønsker å utgjøre en forskjell blir det vanskeligere å manøvrere. Uten å ville det, driver vi bevisstløst med i forbrukerkulturen.

Så skal dere se på oss som Kristi tjenere og forvaltere av Guds mysterier. Av forvaltere kreves det at de viser troskap.
1. Kor 4:1-2

Den skapende Gud har satt oss til å forvalte klodens ressurser. I dagens samfunn kan det være utfordrende å ta bevisste valg. Butikker og forhandlere lokker på gatehjørner og i utstillingsvindu. Digitale medier er spekket med fristelser og gode tilbud. Finurlige algoritmer sørger for skreddersydd reklame til hver enkelt av oss. Det ene

tilbudet slår det neste i hjel. Vi har økonomi til å kjøpe nærmest det vi har lyst på. Vi måler lykke i materiell rikdom. Men hva trenger vi egentlig, og når er nok nok?

Miljødebatten har aldri vært mer aktuell. Interessen for gjenbruk er økende. Det foreligger mer klimarelatert forskning enn noen gang. Gir det håp for en friskere klode, eller tillater vi oss å kjøpe noe nytt med den gode samvittigheten vi får av å levere ting til gjenbruk?

Det eneste som er sikkert, er at vi ikke kan fortsette å ta for oss i overflod. Det holder ikke lenger å pante flasker og kildesortere. Skal vi redde kloden for våre etterkommere, må vi våkne, før det er for sent. Det innebærer at vi må leve enklere. Men her virker ikke ord. Det vi ikke gjør, vitner mot oss.

Vi må kjøpe mindre nytt og heller kjøpe mer brukt. Vi må reparere mer og velge kvalitet fremfor billige produkter med kort levetid. Forvalteransvaret innebærer også at vi må ta vare på det vi allerede har. Vi må bruke opp ting.

Og dette ber jeg om. At deres kjærlighet må bli mer og mer rik på innsikt og dømmekraft. Fil 1:9

Som kristne kan vi være gode forbilder og inspirere andre ved å ta gode valg som verner om skaperverket. Gud har satt sin verdifulle signatur på alt liv. Kloden er i menneskehender, på lånt tid. Til ære og glede for Herren kan vi forvalte fornuftig. I bibelen er det heller ikke bare mennesker som er gjenstand for Guds omsorg. Gud har kjærlighet til hele sitt skaperverk.

FRA BIBELEN

Les hele teksten fra både 1. Mos 1:26-31 og Fork 12:1-8

Gud sa: «La oss lage mennesker i vårt bilde, så de ligner oss! De skal råde over fiskene i havet og fuglene under himmelen, over feet og alle ville dyr og alt kryptet som det kryr av på jorden.» 1. Mos 1:26

Tenk på din skaper i ungdommens dager, før de onde dagene kommer, før årene kommer da du må si: «Jeg har ingen glede av dem».
Fork 12:1

BØNN

Kjære Gud, takk for livet og alt som er vakkert rundt oss. Hjelp oss å forvalte skaperverket med omsorg og måtehold.

Tilgi oss for den urett vi har gjort mot kloden. Gi oss visdom og kraft til å gjøre en forskjell med våre liv og våre valg. Led oss, slik at vi kan påvirke vår neste og verden på en god måte.

Gode Gud, takk for at du gir oss det vi trenger. Hjelp oss å dele av våre goder, til glede for Deg og til velsignelse for våre medmennesker. Lær oss å være takknemlige for det vi har.

Takk Gud, for din frelse. La ditt ord leve i oss slik at vi kan være dine lys i verden og behandle vår neste og kloden med Jesu kjærlighet. Amen.

SANG

Alt som lever, alt som trues (720 NoS)

Kyrie eleison (976.2 NoS)

TIL SAMTALE

1. Hva betyr det for deg at du er satt til å forvalte klodens ressurser?
2. Del ideer om hvordan dere kan kjøpe mindre nytt og mer brukt, reparere ting, velge kvalitet og bruke opp det dere allerede har.
3. Hvordan kan vi stå imot kjøpepresset fra forbrukersamfunnet vårt?
4. Gud har satt sin verdifulle signatur på alt liv. Kloden er i menneske hender, på lånt tid. Hva betyr dette for deg?

GRÅDIGHET PÅ GASSISK

«Nå er nesten alle her på Madagaskar kristne. Men mange av oss forstår ikke hvorfor vi fortsatt er så fattige? Dere fra Norge er jo så rike!» Dette sa en gassisk sjåfør til meg da vi humpet av gårde på en dårlig grusvei et sted mellom Antananarivo og Antsirabe.

Først ble jeg litt satt ut, og funderte over denne underlige koblingen mellom tro og velstand. Selv om herlighets-teologi også forkynnes i norsk kontekst, er det jo ikke vanlig å tenke at en blir rikere av å tro på Jesus. Mitt første spørsmål tilbake var derfor: «Hva forkynnes egentlig i den gassisk-lutherske kirken om kristen tro og rikdom?»

Jeg tenker at troen i seg selv ikke har gjort oss i Norge til et rikt land, men heller det at vi har handlet på de grunnleggende verdiene som det står om i bibelen. Disse verdiene tror jeg har vært med på å bygge et samfunn i Norge som i høy grad er basert på tillit. Da tenker jeg på verdier som å være ærlig (Ordsp 24:26), ikke stjele og lyve (3. Mos 19:11), være tro i smått

(Matt 25:23), gi tienden til kirken (Mal 3:10), betale skatt (Matt 22:21), arbeide hardt (Ordspr 6:6) og vise nestekjærlighet (Matt 25:40), for å nevne noe.

Madagaskar er en øy rik på naturressurser som olje, gull, fisk, unikt dyreliv, lange strender og godt klima for å dyrke mat. Men maktpersoner har solgt unna naturressurser til egen vinning på det svarte markedet. Dermed har en liten elite nytt godt av dette uten at det har kommet befolkningen til gode. Korrupsjon og politisk vanstyre over tid har trolig ført til at folk på Madagaskar er så fattige.

Mens jeg jobber med disse store spørsmålene på det gassiske folks vegne, blir jeg slått av tanken på vår egen fattigdom her i Norge. For vi er kanskje rike på penger, men vi er jo fortsatt grådige og bundet av vår stadige lengsel etter mer. Enda Jesus advarte oss mot grådighet og under-

streket at det ikke er det vi eier som gir liv. Jeg trenger ikke å gå lenger enn til mitt eget forbruk som tærer på jordens ressurser.

Hvis vi i Norge hadde levd ut prinsippene fra bibelen om å dele og forvalte våre ressurser slik at det skulle rekke til alle mennesker, måtte vi ha endret vårt levesett drastisk. Så hvem er jeg til å utfordre den gassiske sjåføren på temaet kristen tro og rikdom?

Jeg har nok med å bli en #grådighetsbekjemper i mitt eget liv. Jeg kan nemlig med fordel reise litt mindre, kjøpe mer brukt, kaste mindre mat og gi bort mer av min tid og mine penger. For jeg tror at det å gi slipp på det som binder, vil føre til en enda større frihet. Det vil gjøre meg mer takknemlig, og det vil gi meg en langt dypere glede. For den som samler skatter til seg selv er ikke rik i Gud.

FRA BIBELEN

Og han sa til dem: «Ta dere i vare for all slags grådighet! For det er ikke det en eier, som gir liv, selv om en har overflod.» Så fortalte han dem en lignelse: «Det var en rik mann som hadde fått god avling av jorden, og han tenkte med seg selv: 'Hva skal jeg gjøre? Jeg har ikke plass til avlingen min. Jo, dette vil jeg gjøre: Jeg river ned låvene og bygger dem større, og der samler jeg kornet og alt jeg ellers eier. Så skal jeg si til meg selv: Nå har du mye godt liggende, nok for mange år. Slå deg til ro, min sjel, spis, drikk og vær glad!' Men Gud sa til ham: 'Uforstandige menneske! I natt kreves din sjel tilbake. Hvem skal så ha det du har samlet?' Slik går det med den som samler skatter til seg selv og ikke er rik i Gud.» Luk 12:15-21

BØNN

Kjære Jesus, vi ber for folket på Madagaskar. Takk for alt du har gitt oss av ressurser og talenter både i Norge og på Madagaskar. Hjelp oss til å forvalte alt vi er gitt etter din vilje. Vi ber om kraft og motivasjon til å ta tak i vår egen grådighet, og hjelp oss til å se gleden og takknemligheten som følger av det. Amen.

SANG

Søk først Guds rike (989 NoS)

TIL SAMTALE

1. Hva skal til for at jeg synes jeg har nok?
2. På hvilken måte kommer grådighet til uttrykk i mitt liv?
3. Hvordan kan jeg gi takknemlighet større rom i meg?
4. Hvordan blir jeg rik i Gud?

TAKKNEMLIGHET

Naboen vår var alvorlig syk. Han visste at han snart skulle dø. Likevel var han takknemlig, og han pekte meg i retning av takknemlighetens dypeste hemmelighet.

For noen år siden ble naboen vår syk. Han fikk påvist en aggressiv svulst på hjernen. Tiden som fulgte var tøff. Det var cellegiftkurer og stråling. Etter hvert ble det flere operasjoner. Vi håpet hele tiden at det skulle gå bra, men etter hvert begynte håpet å svekkes. Tore var tøff. Selv om sykdommen var krevende og medisinene gav sterke bivirkninger, gikk han hver

morgen - så sant han klarte det - på tur med hunden. En morgen de var på vei hjem, møtte jeg dem. Og det var da jeg lærte hvor viktig takknemlighet kan være. For da jeg spurte Tore hvordan han hadde det, fortalte han at hemmeligheten bak å komme seg gjennom sykdommen uten å bli fanget av bitterhet, var dette: Hver kveld før han skulle legge seg, satte han seg

ned med notatblokken han hadde liggende. Her skrev han ned alt han hadde å takke for den dagen. Uansett hvordan formen var, uansett om prøvesvarene var gode eller dårlige: Når sykdommen var som verst, var det takknemligheten som bar ham gjennom dagene. Takknemlighet er en kraft, men det store spørsmålet er: Hva er takknemlighetens dypeste hemmelighet?

Takknemlighet er viktig. Takknemlighet gjør oss godt. De som forsker på takknemlighet, sier at takknemlige mennesker er både gladere og friskere enn andre. Det å takke senker blodtrykket og gjør oss lykkeligere. I tillegg er det å vise takknemlighet en stor del av oppdragelsen i vår kultur. Det å si takk er en viktig del av vår moralske kodeks. Da jeg var liten og hadde fått noe, hendte det ganske ofte at mamma brukte et retorisk virkemiddel for å minne meg om å takke: «Hva sier du nå, Kjersti?», sa hun. Sist gang jeg var hos tannlegen med minstemann, og hun hadde fått velge en liten leke fra premieskuffen, hørte jeg meg selv si akkurat det samme: «Hva sier du nå, Lina?» Det er mange av oss som gjennom oppveksten har blitt minnet om å takke, og derfor er det nesten som om det spørsmålet ligger som klangbunn under Jesu ord i dagens tekst: «Ble ikke alle ti rene?» sa Jesus, før han fortsatte: «Hvor er da de ni?» Men stemmer det at det er den moralske pekefingeren Jesus løftet mot de

spedalske, eller skjuler denne teksten takknemlighetens dypeste hemmelighet?

De ti spedalske hadde hatt det tøft. De led av en uhelbredelig sykdom som hadde ført dem bort fra familie og venner. De var fortrent ut i ødemarken. Der måtte de ringe med bjeller hver gang noen nærmet seg, for å advare. De var fryktet og foraktet. Så kom Jesus. Han så dem. Han møtte dem der de var, og han helbredet dem. Kanskje er det ikke så rart at de løp hver til sitt etterpå for å klemme barna sine, møte familien sin eller ta i eie den hverdagen de hadde lengtet sånn etter. Men én vendte likevel om. Han gikk tilbake til Jesus og takket.

Fortellingen om den takknemlige mannen handler ikke om at han var bedre oppdratt enn de andre ni. Det handler ikke om at han var mer moralsk høyverdig eller flink. Det handler om at han vendte blikket sitt bort fra seg selv og rettet det mot Gud. Mennesket er innkrøkt i seg selv. Slik beskrev Martin Luther synd. Takknemlighetens dypeste hemmelighet handler om å ta livet for gitt. For om livet er gitt, så betyr det at det finnes en Giver. Takknemlighetens bevegelse er å rette blikket bort fra oss selv og mot skaperen, mot Gud. Derfor er takknemlighet syndens motbevegelse. Derfor er takknemlighetens dypeste hemmelighet at den vender oss mot Gud og setter oss fri.

FRA BIBELEN

På reisen til Jerusalem dro Jesus gjennom grenselandet mellom Samaria og Galilea. Da han var på vei inn i en landsby, kom ti spedalske menn imot ham. De ble stående langt unna og ropte: «Jesus, mester, ha barmhjertighet med oss!» Han så dem og sa: «Gå og vis dere for prestene!» Og mens de var på vei dit, ble de rene. Men én av dem kom tilbake da han merket at han var blitt frisk. Han lovpriste Gud med høy røst, kastet seg ned for Jesu føtter med ansiktet mot jorden og takket ham. Denne mannen var en samaritan. Jesus sa: «Ble ikke alle ti rene? Hvor er da de ni? Var det ingen andre enn denne fremmede som vendte tilbake for å gi Gud æren?» Og han sa til ham: «Reis deg og gå! Din tro har frelst deg.» Luk 17:11-19

BØNN

Kjære Gud. Lær oss takknemlighetens hemmelighet. La oss flomme over av takknemlighet. La oss først og fremst være takknemlige over at vi kjenner deg og at du kjenner oss. La vår takknemlighet bli så stor at våre bekymringer forsvinner og at vi har full tillit til deg i alle ting. Amen.

SANG

“Takk, gode Gud, for alle ting” (290 NoS)

“Takk, min Gud, for hele meg” (784 NoS)

TIL SAMTALE

1. Hvordan var det å være en av de ti spedalske før de møtte Jesus?
2. Hva tror dere den takknemlige mannen tenkte da han gikk tilbake til Jesus for å takke?
3. Hva har jeg å takke for i dag?
4. Hvem retter jeg takken til?

Bønn og forbønn

Bønn og forbønn er fundamentet for alt NMS er og gjør. Et av våre kjenne-tegn er: «Vi vil søke Gud i bibel og bønn - alene og sammen med andre».

- > På **nms.no/bonn** legges det ut nye bønneemner hver måned.
- > Send **NMS BE til 2490** for å få bønneemnene tilsendt på mobilen.
- > I hvert **MT (Misjonstidende)** er det bønneemner, andakt og samtale-opplegg.
- > På **Facebook** har vi den private gruppen **NMS bønn og fellesskap**. Alle er velkommen til å være med. Søk opp gruppen og klikk på «Bli medlem».

Velkommen i bønnefellesskapet!

Info for frivillige

På internett sender vi regelmessig «**NMS-informasjon for frivillige**», et program med 'siste nytt' fra NMS, innslag fra misjonærer m.m. Tidspunkt finner du på nettsiden.

Sendingen kan du se direkte eller i ettertid. Slik gjør du:

1. Gå til **nms.no/frivillig**
2. Trykk på «Snurr film» under «NMS-informasjon for frivillige».
3. Se sendingen direkte: Kort tid før sending finner du en link til kommende livesending. Trykk på denne.
4. Bla deg nedover på siden for å se de tidligere sendingene.

Hjelp oss med å gjøre dette kjent!

NMS GJENBRUK

Vi er landets største gjenbrukskjede med over 50 butikker som drives av 2500 frivillige medarbeidere.

Vi har over 500 000 betalende kunder, og omsatte i 2019 for rundt 60 millioner kroner. Alt overskudd går til NMS sitt arbeid.

Vi brenner for gjenbruk og er opptatt av å begrense avfallsmengden i miljøet. Knausen, vårt eget lysstøperi, samler inn lysestumper og resirkulerer dem til nye flotte lys og tennbrikker, som igjen selges i våre butikker.

Du er hjertelig velkommen innom butikkene våre!

Les mer om NMS Gjenbruk på nmsgjenbruk.no

SØK OG FÅ STØTTE FRA K-STUD

Visste dere at en søknad om studiestøtte hos K-stud utløser penger til NMS? Jo flere søknader, jo større sum overføres til NMS sitt arbeid for å utrydde fattigdom, dele troen på Jesus og bekjempe urettferdighet.

Hva er K-stud?

K-stud (Kristelig studieforbund) er en frivillig organisasjon og et offentlig godkjent studieforbund, med en visjon om å skape gode læringsarenaer for troen og livet.

K-stud formidler også statsstøtte til medlemsorganisasjonenes voksenopplæring. Les mer om K-stud her: www.k-stud.no

Krav for å få tildelt støtte:

- > Foreningen/gruppen må være medlem i NMS
- > Minst åtte kurstimer (tid en bruker på f. eks. et samtalehefte)
- > Minst en deltaker må fullføre
- > Føre oversikt over fram møte
- > Bruke et godkjent studieopplegg. (Alle NMS sine samtalehefter er godkjente.)
- > Sende inn søknad om støtte (*Innen 3 måneder etter avsluttet kurs/gruppe*)

Hvorfor søke om støtte gjennom K-stud?

Både NMS og K-stud ønsker at foreninger og grupper søker om tilskudd. K-stud får innvilgninger via statsbudsjettet i forhold til antall søknader. Slik kan foreningen/gruppen øke sin økonomiske støtte til NMS.

Hvordan søke støtte?

En søker om støtte på nettsiden: minekurs.studieplaner.no/k-stud

Her er det også mulighet for å registrere oppmøte underveis.

NB! Bruk NMS sitt kontonummer: 8220 02 85057. Når bekreftelsen om betaling kommer, sendes meldingen videre til NMS på e-post: info@nms.no
Søknad kan også sendes på papir. Skjema fås ved henvendelse til K-stud på tlf. 23 08 14 70.
(Administrasjonsavgift kommer i tillegg ved papirsøknad.)

Lykke til – og tusen takk!

Samtalehefte for foreninger og grupper

Godkjent av K-stud (Kristelig studieforbund)
Utgitt av NMS (Det Norske Misjonsselskap) 2020
Salmehenvisingene er hentet fra Norsk Salmebok 2013 (NoS)
Grafisk oppsett: Liv Olaus Haaland
Design forside: Kristian Mjøluneset
Grafiske illustrasjoner: Silje Løvdal
Trykkeri: Gunnarshaug Trykkeri AS

GJØR TRO TIL HANDLING

JEG VIL BLI FAST GIVER TIL NMS

via AvtaleGiro

AvtaleGiro

Kontonr: 8220 02 85057

Jeg ønsker å gi kroner (per måned)

- 300,-
 500,-
 1000,-
 Annet beløp _____

Jeg ønsker at gave godskrives (forening/lokallag/menigh. misjonsavtale):

Belast mitt konto nr:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

NAVN: _____

ADRESSE: _____

POSTNR: _____ POSTSTED: _____

E-POST: _____

STED/DATO: _____ MOBIL: _____

UNDERSKRIFT: _____

PERSONNUMMER: (Fyll ut om du ønsker skattefradrag)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

KID-NUMMER: (Fylles ut av NMS)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

KUPONGEN SENDES TIL: NMS, POSTBOKS 226 SENTRUM, 4001 STAVANGER

VIL DU GI EN ENKELTGAVE, brukes konto 8220 02 85057.